copia dosarul nr.5r-1652/23
(4- 23041652-12-5r-21032023)

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

21 februarie 2024 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău sediul Buiucani
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Renata Popescu-Balta
grefier Regina Ciobanu
cu participarea
reprezentantului petiționarului Codreanu Mariana
în lipsa
agentului constatator Constantin Nicula

judecînd în şedinţă publică contestaţia înaintată de către directorul general S.A „Viorica Cosmetic„ mun. Chișinău - Vladislav Chirtoca împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție Seria PC nr. 008816 din 22.09.2022 și a hotărîrii Comisiei administrative de pe lîngă Pretura sectorului Ciocana mun. Chișinăău privind aplicarea sancțiunii nr. 09-6/205 din 12.01.2023 în baza art. 364 alin. (1) Cod contravențional

A C O N S T A T A T:

La data de 6 martie 2023, directorul general S.A „Viorica Cosmetic„ mun. Chișinău - Vladislav Chirtoca a depus în instanța de judecată contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție PC nr. 008816 din 22.09.2022 în baza art. 364 alin. (1) Cod contravențional, întocmit de către agentul constatator din cadrul Primăriei sectorului Ciocana mun. Chișinău.

În susținerea contestației directorul general S.A „Viorica Cosmetic„ mun. Chișinău - Vladislav Chirtoca a indicat că S.A „Viorica Cosmetic„ mun. Chișinău nu este diacord cu hotărîrea privind aplicarea sancțiunii din 12.01.2023 a Comisie administrative de pe lîngă Pretura sectorului Ciocana mun. Chișinău și procesului-verbal cu privire la contravenție PC nr. 008816 din 22.09.2022, deoarece agentul constatator care a întocmit procesului-verbal cu privire la contravenție nu a avut împuterniciri de a-l întocmi. La fel, în procesul-verbal cu privire la contravenție nu a fost indicat concret locul comiterii contravenției, care nu este probată nici într-un mod. Totodată, societatea nu a fost citată legal pentru a fi prezentă la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție în cbaza art. 364 alin. (1) Cod contravențional, pentru a-și susține poziția.

Solicită, admiterea contestației, anularea procesului-verbal cu privire la contravenție Seria PC nr. 008816 din 22.09.2022 și a hotărîrii Comisiei administrative de pe lîngă Pretura sectorului Ciocana mn. Chișinăău privind aplicarea sancțiunii din 12.01.2023 în privința S.A „Viorica Cosmetic„ mun. Chișinău.

În ședința de judecată, reprezentantul S.A „Viorica Cosmetic„ mun. Chișinău - Codreanu Mariana în ședința de judecată a susținut contestația și a solicitat admiterea acesteia.

Agentul constatator Constantin Nicula în ședința de judecată, fiind citat legal despre data, ora și locul examinării cauzei, nu s-a prezentat, fapt pentru care în baza art. 455 alin. (2) din Codul contravențional, instanța a considerat posibilă examinarea contestației în lipsa acestuia.

Audiind reprezentantul petiționarului, examinînd materialele cauzei în raport cu norma legală aplicabilă speței, instanța consideră contestația petiționarului urmează a fi admite, din următoarele considerente.

Potrivit hotărîrii Comisiei administrative de pe lîngă Pretura sectorului Ciocana mun. Chișinău privind aplicarea sancțiunii nr. 09-6/205 din 12.01.2023 S.A „Viorica Cosmetic„ mun. Chișinău a fost supusă sancțiunii contravenționale sub formă de amendă în mărime de 150 unități convenționale echivalent cu 7500 lei, în baza art**.** 364 alin. (1) Cod contravențional - amplasarea mijloacelor de publicitate exterioară fără permisiunea autorităţii administraţiei publice locale şi fără acordarea, în modul stabilit, a unui spaţiu de afişaj.

Conform art. 448 alin. (1) și (2) din Codul contravențional, contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sânt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sânt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la şedinţa de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art.447[1] alin.(8). În cazul omiterii termenului prevăzut la alin. (1) din motive întemeiate, dar nu mai târziu de 15 zile de la data începerii executării sancțiunii sau a perceperii despăgubirii materiale, persoana față de care a fost emisă decizia poate fi repusă în termen, la cerere, de către instanța de judecată competentă să examineze contestația.

Petiţionarul S.A „Viorica Cosmetic„ mun. Chișinău, şi–a realizat acest drept, prin contestarea procesului-verbal cu privire la contravenție Seria PC nr. 008816 din 22.09.2022 și a hotărîrii Comisiei administrative de pe lîngă Pretura sectorului Ciocana mun. Chișinăău privind aplicarea sancțiunii nr. 09-6/205 din 12.01.2023, în termenii stabiliţi.

Procesul-verbal cu privire la contravenție din 22.09.2022 a fost întocmit pentru faptul că S.A „Viorica Cosmetic„ mun. Chișinău la data de 25.08.2022 ora 15.00 pe bd. Mircea cel Bătrîn, 2 mun. Chișinău, ignorînd regulamentul privind amplasarea și autorizarea mijloacelor de publicitate și afisaj și anume prin afișarea a două banere mari pe clădirea magazinului.

În conformitate cu art.384 Cod contravențional, persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional are dreptul să cunoască fapta imputată, să ia cunoștință de materialele din dosar, să ia cunoștință de procesul-verbal încheiat de agentul constatator, să facă obiecții asupra corectitudinii lui, să ceară completarea lui cu circumstanțe care, în opinia sa trebuie să fie consemnate, să fie informat de agentul constatator despre toate hotărârile ce se referă la drepturile şi interesele sale, să primească, la cerere, copii de pe aceste hotărâri.

Concomitent, este necesar de remarcat că legea contravențională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenție sau a deciziei asupra cauzei contravenționale într-o anumită formă ”ad validitatem” cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit.

Raportând situația la procesul-verbal cu privire la contravenție Seria PC nr. 008816 din 22.09.2022 Seria PC nr. 008816 din 22.09.2022 instanța de judecată relevă că procesul-verbal contestat a fost întocmit în lipsa reprezentatului SA „Viorica Cosmetic„ mun. Chișinău, fapt confirmat prin semnătura martorului asistent Arșar Andrei, în legătură cu absența acestuia la întocmirea procesul-verbal din 22.09.2023, în baza art. 364 (1) Cod contravențional.

În conformitate cu art. 8 alin. (2) din Codul contravenţional, este supusă răspunderii contravenţionale numai persoana care a săvârşit cu intenţie sau din imprudenţă o faptă prevăzută de legea contravenţională.

Conform art. 440 alin. (1) din acelaşi cod, constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcţionarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.

Subsecvent, instanța reține că, pentru respectarea garanţiilor procedurale specifice în materie penală în ceea ce priveşte dreptul la un proces echitabil, printre care şi prezumţia de nevinovăţie, prevăzută de art. 6 § 2 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului, instanţa de judecată verifică legalitatea şi temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenţie.

Concomitent, art. 442 alin. (1) Cod contravențional prevede, că procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

Instanța de judecată reține că, pentru respectarea garanţiilor procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art. 6 § 2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, instanța de judecată verifică legalitatea și temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenție.

În continuare instanța de judecată în vederea respectării garanţiilor supra indicate, va supune analizei procesul-verbal Seria PC nr. 008816 din 22.09.2022 Seria PC nr. 008816 din 22.09.2022, prin prisma respectării condițiilor de legalitate și temeinicie a acestuia.

Sub aspectul legalității, instanța de judecată denotă că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părți, cât și din oficiu de către instanță în vederea asigurării respectării principiului legalității și dreptății, consacrate expres în art. 5 și 7 din Codul contravențional.

Legea contravențională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenție într-o anumită forma „*ad validitatem*”, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit. În acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art. 443 Cod contravențional sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului - verbal cu privire la contravenție prin prisma art. 445 al Codului contravențional.

În hotărârea Curții Constituționale nr. 32 din 29 noiembrie 2018, privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 445 și 461 din Codul contravențional, § 38, Înalta Curte a statuat, că procesul-verbal cu privire la contravenție este un act administrativ, care emană de la o autoritate publică, dotată cu competența de a constata și de a sancționa faptele contravenționale, se bucură de prezumțiile de legalitate, de autenticitate și de veridicitate.

De asemenea, acesta este executoriu. Astfel, Curtea admite că pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii de efecte juridice, redactarea lui trebuie să respecte o anumită formă *ad validitatem*, trebuind realizate toate exigențele de fond și de formă.

Astfel, cu referire la legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție, prioritar instanța de judecată va analiza cuprinsul acestuia prin raportare la cerințele imperative prevăzute de legea contravențională, prin prisma existenței temeiurilor de declarare a nulității absolute sau relative.

În baza art. 445 alin. (1) din Codul contravenţional, legiuitorul a prevăzut expres și exhaustiv temeiurile care atrag nulitatea absolută a procesului-verbal cu privire la contravenție, și anume, neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenţie a menţiunilor privind numele, prenumele şi funcţia agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului- verbal, seria şi numărul actului de identitate şi numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu ale făptuitorului care renunţă la numărul de identificare personal şi la evidenţa automatizată în Registrul de stat al populaţiei, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii şi a sediului acesteia, a circumstanţelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenţionale săvîrşite şi a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal.

Alineatul (2) al aceluiași articol prevede temeiurile nulității relative, astfel încât, celelalte încălcări ale art. 443 sau ale altor norme imperative din prezentul cod pot să ducă la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție doar în cazul în care acestea afectează în mod esențial fondul cauzei.

Din materialele dosarului rezultă, că potrivit procesul-verbal cu privire la contravenție nr. Seria PC nr. 008816 din 22.09.2022 s-a stabilit că SA ,,Viorica Cosmetic,, mun. Chișinău, la data de 25.08.2022 ora 15.00 pe bd. Mircea cel Bătrîn, 2 mun. Chișinău, ignorînd regulamentul privind amplasarea și autorizarea mijloacelor de publicitate și afisaj și anume prin afișarea a două banere mari pe clădirea magazinului, prin ce a comis contravenția prevăzută de art. 364 alin. (1) Cod contravențional. În baza deciziei agentului constatator procesul-verbal cu privire la contravenție nr. Seria PC nr. 008816 din 22.09.2022 a fosr rems pentru examnare după competență în baza art. 423/10 Cod contravențional - Comisiei administrative pe lîngă Pretura sectorlui Ciocana. Iar, la data de 12.01.2023 a fost emisă hotărîrea Comisiei administrative de pe lîngă Pretura sectorului Ciocana mun. Chișinău privind aplicarea sancțiunii nr. 09-6/205 din 12.01.2023 în privința SA ,,Viorica Cosmetic,, mun. Chișinău sub formă de amendă în mărime de 150 unități convenționale.

Reieșind din cele menționate, organul administrativ constată că SA ,,Viorica Cosmetic,, mun. Chișinău, prin acțiunile sale a comis contravenția prevăzută de art. 364 alin. (1) Cod contravențional.

În continuare, instanța relevă, că procesul verbal cu privire la contravenție nr. Seria PC nr. 008816 din 22.09.2022 a fost întocmit de agentul constatator Constantin Nicula din cadrul Preturei sectorului Ciocana mun. Chișinău.

Conform dispoziției Primarului general al municipiului Chișinău nr. 577-d din 04.10.2021,,cu privire la desemnarea persoanelor cu drep de constatare a contravențiilor și încheierea proceselor-verbale din cadrul Preturii sectorului Ciocana,, s-a dispus aprobarea listei agenților constatatori din cadrul Preturii sectorului Ciocana responsabili pentru constatarea contravențiilor și încheierea proceselor-verbale în cazul mai multor contravenții, inclusiv celei prevăzute de art. 364 alin. (1) Cod contravențional. Conform listei agenților constatatori, semnată de secretarul interimar al municipiului A. Talmaci, agentul constatator Constantin Nicula, nu se regăsește.

SA ,,Viorica Cosmetic,, mun. Chișinău susține că la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție nr. Seria PC nr. 008816 din 22.09.2022 nu a fost înștiințată pentru a fi prezentă, prin ce i-au fost încălcate prevederile art. 378 Cod contravențional.

Instanța reține, că 25.08.2022 SA ,,Viorica Cosmetic,, mun. Chișinău a fost citată pentru a fi prezentă la Pretura Ciocana mun. Chișinău la 29.08.2022 ora 10.00, însă reieșind din materialele dosarului la acesată dată nu este întocmit nici un document, pe cînd procesul-verbal cu privire la contravenție nr. Seria PC nr. 008816 a fost întocmit la data de 22.09.2022, însă nu se regăsește nici o dovadă de citare legală a SA ,,Viorica Cosmetic,, mun. Chișinău, în acest sens.

În acest context, instanța reiterează prevederile art. 382 alin. (2) Cod contravențional, din care rezultă cert că, citarea se face prin invitație scrisă, care se înmânează de către autoritatea competentă sau se expediază prin poştă, prin notă telefonică sau telegrafică, prin telefax, prin poștă electronică sau prin alt mijloc în cazul în care autoritatea poate dovedi că citația a fost primită sau a fost transmisă persoanei citate, dar aceasta a refuzat să o primească.

Prin urmare, în situația în care agentul constatator nu a făcut dovada respectării procedurii legale de citare, or deși legiuitorul reglementează la art. 443 alin. (6) Cod contravențional posibilitatea întocmirii procesului-verbal în lipsa contravenientului, totuși acest fapt este condiționat de două circumstanțe, și anume: absența persoanei și refuzul acestuia de a semna procesul-verbal, condiții care, nu au fost respectate în speță.

În virtutea acestor constatări, instanța conchide că întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție în lipsa contravenientei Prutean Iulian și fără înștiințarea legală a acestuia, ultimul a fost privat de un șir de drepturi și garanții procesuale, în special, de dreptul de a depune explicații pe marginea învinuirii aduse, totodată a fost privat de dreptul de a formula cereri, de a anexa probe în apărarea sa, de a fi apărată de un avocat, circumstanță care, afectează în mod esențial fondul cauzei și generează declararea nulității procesului-verbal cu privire la contravenție în ordinea art. 445 alin. (2) Cod contravențional.

Cu precădere la caz, instanța atestă că procesul verbal a fost încheiat în absența făptuitorului, fapt confirmat prin semnătura unui martor asistent. Totodată, sub acest aspect instanța reține că agentului constatator în ședința de judecată nu s-a prezentat pentru a face o claritate la acest subiect.

Astfel, este imposibil de a menționa faptul că, cazul a fost examinat de agentul constatator corespunzător, și nu trezește dubii la capitolul de individualizare, fapt care vine în contradicție cu prezumția de nevinovăție, iar erorile admise urmând a fi tratate în folosul contravenientului, fiind în detrimentul învinuirii aduse.

Instanța de judecată relevă că constatarea faptei contravenționale realizate de către agentul constatator are un caracter superficial şi tendențios, ceea ce denotă încălcarea prevederilor art.381 Cod contravențional.

În circumstanțele constatate, instanța consideră că în cazul din speță, prin încălcarea prevederilor Codului contravențional elucidate supra, contravenienta SA ,,Viorica Cosmetic,, mun. Chișinău i-au fost încălcate drepturile, la un proces echitabil.

Potrivit jurisprudenţei CEDO în cauza Anghel vs Romania, Curtea a reiterat că prezumţia de legalitate şi adevăr a procesului-verbal cu privire la contravenție este o prezumție lipsită de rezonabilitate şi poziţionează contravenientul într-o situație dezavantajoasă în raport cu agentul statului, ceea ce contravine principiului egalităţii părţilor şi a armelor în proces.

Astfel, se constată că agentul constatator nu a respectat totalmente norma legală la momentul întocmirii procesului verbal cu privire la contravenție care, determină, în conformitate cu art. 445 Cod contravenţional, necesitatea încetării procesului contravenţional, pe motivul nulităţii procesului verbal cu privire la contravenție.

Pentru aceste motive, călăuzindu-se de prevederile art. 395 alin. (1) pct. 2), alin. (1), art. 445 alin. (1), art. 460, art. 461 alin. (1) şi, respectiv, art. 462 din Codul contravenţional, instanţa de judecată –

h o t ă r ă ş t e:

Contestaţia depusă de către directorul general S.A ,,Viorica Cosmetic,, mun. Chișinău - Vladislav Chirtoca împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție Seria PC nr. 008816 din 22.09.2022 și a hotărîrii Comisiei administrative de pe lîngă Pretura sectorului Ciocana mun. Chișinăău privind aplicarea sancțiunii nr. 09-6/205 din 12.01.2023 în baza art. 364 alin. (1) Cod contravențional, se admite.

Se declară nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție Seria PC nr. 008816 din 22.09.2022 și a hotărîrii Comisiei administrative de pe lîngă Pretura sectorului Ciocana mun. Chișinăău privind aplicarea sancțiunii nr. 09-6/205 din 12.01.2023 în baza art. 364 alin. (1) Cod contravențional, întocmite în privința S.A ,,Viorica Cosmetic,, mun. Chișinău.

Hotărârea cu drept de recurs la Curtea de Apel Chişinău în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani.

Președintele ședinței,
judecător semnătura Renata Popescu-Balta
copia corespunde originalului
judecător Renata Popescu-Balta